

MIESTNA KNIŽNICA PETRŽALKA

rozpočtová organizácia MČ Bratislava-Petržalka

Výročná správa

o činnosti a výsledkoch hospodárenia za rok 2023

Knižnica
PETRŽALKA

V Bratislave, 05. 04. 2024

OBSAH

1	ÚVOD	1
1.1	Charakteristika knižnice.....	1
1.2	Vyhodnotenie hlavných úloh a činností	2
1.3	Organizačná štruktúra	3
1.4	Riadiaca činnosť.....	4
1.5	Kontrolná činnosť	4
2	Knižnično-informačné fondy	5
2.1	Odborné činnosti knižnice (akvizícia, spracovanie, sprístupňovanie, ochrana, revízia a vyradovanie fondu)	5
2.2	Podujatia útvaru v roku 2023	10
3	KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ SLUŽBY A METODIKA	11
3.1	Čitatelia, rezervácie, objednávky, výpožičky	11
3.2	Ostatné služby	15
3.3	Typológia pobočiek, výpožičné hodiny.....	17
3.4	Podujatia knižnice v roku 2023.....	18
3.5	Metodická činnosť	22
4	PROPAGÁCIA KNIŽNICE	24
4.1	Webová stránka.....	24
4.2	Sociálne siete a médiá	24
4.3	Tlačové a vizuálne materiály	25
5	ÚTVAR EKONOMIKY, HOSPODÁRENIA A PERSONÁLNEJ PRÁCE	26
5.1	Plnenie rozpočtu za rok 2023	26
5.1.1	Príjmy.....	26
5.1.2	Výdavky	27
5.1.3	Výdavky kapitálového rozpočtu	29
5.2	Inventarizácia majetku (účtovné stavy) k 31. 12. 2023	30
5.3	Rekonštrukcia pobočky Vavilovova 26	31
6	ZÁVER.....	32

1 ÚVOD

Výročná správa Miestnej knižnice Petržalka za rok 2023 sumarizuje hlavné oblasti činnosti organizácie, dosiahnuté výsledky, projekty a kľúčové zmeny, ktoré ovplyvnili jej fungovanie počas uplynulého roka.

Rok 2023 bol pre knižnicu obdobím intenzívnej prevádzkovej aj organizačnej činnosti, sprevádzaným i zmenami v personálnom zložení niektorých útvarov a vo vedení. Napriek týmto okolnostiam knižnica zabezpečovala plynulý chod všetkých pobočiek a pokračovala v poskytovaní verejných služieb pre všetky skupiny používateľov.

K hlavným udalostiam roka patrilo ukončenie rozsiahlej rekonštrukcie pobočky na Vavilovovej 26, ktorá svojou rozlohou momentálne predstavuje najväčšiu pobočku knižnice a zároveň ako jediná disponuje hudobným štúdiom (gramofón, LP platne, CD). Modernizácia priestorov priniesla kvalitnejšie zázemie pre návštevníkov aj zamestnancov, čím sa zvýšil komfort a dostupnosť služieb.

Súčasne boli realizované viaceré aktivity zamerané na zlepšenie vnútorných procesov, elektronizáciu činností a metodickú podporu pobočiek.

Knižnica pokračovala v rozvoji komunitných, kultúrnych a vzdelávacích aktivít, ktoré sa stali dôležitou súčasťou kultúrneho života Petržalky. Prostredníctvom celoknižničných podujatí, literárnych stretnutí, vzdelávacích cyklov, workshopov a programov pre deti, mládež aj seniorov plnila svoje poslanie ako verejná kultúrna inštitúcia – priestor vzdelávania, inklúzie a komunitnej súdržnosti.

Výročná správa poskytuje prehľad o organizačnej štruktúre, činnosti, hospodárení, personálnych zmenách, riadiacej a kontrolnej činnosti organizácie v priebehu roka 2023, a zároveň vytvára východisko pre ďalšie plánovanie rozvoja knižnice v nasledujúcom období.

1.1 Charakteristika knižnice

Miestna knižnica Petržalka je kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia, ktorá patrí do systému pamäťových a fondových inštitúcií. Je členom Slovenskej asociácie knihovníkov a knižníc a Spolku slovenských knihovníkov a knižníc.

Miestna knižnica Petržalka (ďalej len „*knižnica*“) so sídlom – Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava-Petržalka, IČO 00260355 je rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Mestskej časti Bratislava-Petržalka s právnou subjektivitou. Hospodári s rozpočtovými prostriedkami vrátane tých, ktoré prijíma od iných subjektov v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Organizácia nakladá s majetkom zvereným jej do správy a je svojím rozpočtom napojená na rozpočet Mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Predmet činnosti

Knižnica plní úlohy v zmysle zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej ako „*zákon o knižniciach*“), a to najmä:

- a) systematicky dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje svoj univerzálny knižničný fond, vrátane knižničných dokumentov miestneho (lokálneho) významu,
- b) poskytuje knižnično-informačné služby ako súčasť zabezpečenia práva na informácie,
- c) podporuje kultúrne, vzdelávacie a informačné potreby používateľov, rozvoj informačnej gramotnosti a celoživotné vzdelávanie,

- d) organizuje komunitné, kultúrno-spoločenské a vzdelávacie aktivity,
- e) poskytuje medziknižničnú výpožičnú službu,
- f) vykonáva revíziu knižničného fondu a zabezpečuje jeho ochranu,
- g) uchováva textové, obrazové a zvukové informácie o mestskej časti Bratislava-Petržalka, o jej histórii a aktuálnom dianí,
- h) zavádza do činností moderné informačné technológie a rozvíja elektronizáciu a digitalizáciu služieb,
- i) poskytuje služby všetkým skupinám obyvateľstva so zohľadnením potrieb detí, seniorov, migrantov, nezamestnaných či osôb zo zdravotným znevýhodnením,
- j) spolupracuje s pamäťovými a fondovými inštitúciami, školami (MŠ, ZŠ, SŠ) a inými partnermi.

Knižnica má 10 pracovísk – administratívne sídlo na Kutlíkovej 17 a 9 pobočiek. Pobočky poskytujú služby deťom, mládeži a dospelým. Jedna z pobočiek je špecializovaná na populárno-náučnú, regionálnu, umenovednú a cudzojazyčnú literatúru a prevádzkuje hudobné oddelenie vrátane hudobného štúdia.

1.2 Vyhodnotenie hlavných úloh a činností

V zmysle Článku XIII Plánovanie úloh Organizačného poriadku Miestnej knižnice Petržalka z júla 2021 knižnica každoročne vypracováva **Plán činnosti** ako základný dokument pre riadenie a organizáciu práce v nasledujúcom kalendárnom roku.

Interný príkaz na vypracovanie Plánu činnosti na rok 2023 však v závere roka 2022 vydaný nebol, a preto sa činnosť knižnice v roku 2023 neriadila formálne schváleným plánom.

Pri zostavovaní tejto výročnej správy sa preto vychádzalo zo **skutočne realizovaných aktivít a dosiahnutých výsledkov počas roka 2023**, ako aj z podkladov poskytnutých Mestskou časťou Bratislava-Petržalka.

Program 6: Kultúra a šport, Podprogram: 6.1 Miestna knižnica Petržalka

Tabuľka 1

Ciele a výstupy

Cieľ	Merateľný ukazovateľ	Rozpočet 2023	Hodnotenie k 12. mesiacu
Zabezpečenie plnenia príjmovej časti rozpočtu	Plánovaná hodnota plnenia príjmov	30 300 €	35 394 €
Podujatia celoknižničného charakteru	Počet podujatí	14	18
Priebežné a systematické rozširovanie a skvalitňovanie knižničného fondu a služieb	Počet výpožičiek	350 000	321 333
	Počet členov	7 500	8 874

Cieľ 1

Zabezpečenie plnenia príjmovej časti rozpočtu

*Merateľný ukazovateľ: **Plánovaná hodnota plnenia príjmov***

Ukazovateľ splnený na **116,8 %**.

Výnosy pochádzali najmä z poskytovania knižnično-informačných služieb, ktoré pre verejnosť zabezpečovali knihovníčky a knihovníci knižnice.

Cieľ 2

Podujatia

*Merateľný ukazovateľ: **Počet podujatí***

Ukazovateľ splnený na **128,6 %**.

Plánovaných 14 podujatí bolo prekročených a v roku 2023 bolo uskutočnených 18 celoknižničných podujatí.

Cieľ 3

Priebežné a systematické rozširovanie a skvalitňovanie knižničného fondu a služieb

*Merateľný ukazovateľ: **Počet výpožičiek***

Ukazovateľ splnený na **91,8%**

Nížšie číslo súviselo s obmedzeným nákupom nových titulov (časť rozpočtu bola presunutá na iné priority) a s rekonštrukciou pobočky Vavilovova 26, ktorá obmedzila prístup k fondu. Napriek tomu čitatelia aktívne využívali služby, vrátane objednávok (14 178) a rezervácií (671).

Cieľ 3

Priebežné a systematické rozširovanie a skvalitňovanie knižničného fondu a služieb

*Merateľný ukazovateľ: **Počet členov***

Ukazovateľ splnený na **118,3 %**.

Plánovaných 7 500 registrovaných čitateľov bolo prekročených a knižnica zaznamenala o 1 374 viac členov. Rast počtu čitateľov súvisel aj s využívaním kombinovaných a rodinných preukazov, službou biblioboxov a donášky kníh seniorom.

1.3 Organizačná štruktúra

Knižnica je riadená riaditeľkou, ktorá je štatutárnym orgánom organizácie.

Organizačná štruktúra knižnice pozostávala v roku 2023 z troch útvarov:

- **Útvar knižnično-informačných fondov (ÚKIF)** – zabezpečuje centrálne nadobúdanie (akvizíciu), evidenciu a spracovanie knižničného fondu, sprístupňovanie, jeho uchovávanie, ochranu, revíziu, vyradovanie. Zodpovedá aj za správu online katalógov, elektronických databáz a podieľa sa na tvorbe vnútorných predpisov a metodických materiálov.
- **Útvar knižnično-informačných služieb a metodiky (ÚKIS)** – koordinuje činnosť deviatich pobočiek, riadi výkon práce zamestnancov na pobočkách, pripravuje podujatia a projekty a zabezpečuje metodickú činnosť. Podieľa sa na tvorbe vnútorných predpisov a metodických materiálov.
- **Útvar ekonomiky, hospodárenia a personálnej práce** – zodpovedal za ekonomickú, finančnú a personálnu agendu knižnice

Knižnica má 10 pracovísk – administratívne sídlo na Kutlíkovej 17 a 9 pobočiek. Pobočky poskytujú služby deťom, mládeži a dospelým. Jedna z pobočiek je špecializovaná na populárno-náučnú, regionálnu, umenovednú a cudzojazyčnú literatúru a prevádzkuje hudobné oddelenie vrátane hudobného štúdia.

V roku 2023 knižnica zamestnávala celkovo **28 pracovníkov** vo fyzických osobách počas celého roka, prepočítaný 26,2 z toho 20 žien. Väčšinu tvorili knihovníci pôsobiaci priamo na pobočkách, menšiu časť administratívni a technicko-hospodárski pracovníci.

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov: s vysokoškolským vzdelaním knihovníckeho alebo pedagogického smeru pracovalo **13 zamestnancov**, so stredoškolským knihovníckym alebo iným odborným vzdelaním **15 zamestnancov**, počas roka boli na dohodu zamestnané 4 osoby.

V priebehu roka prišlo k niekoľkým personálnym zmenám v rámci útvaru ekonomiky, hospodárenia a personálnej práce a v závere roka 2023 došlo k zmene vo vedení organizácie.

1.4 Riadiaca činnosť

V knižnici sa sústredila riadiaca činnosť počas roka najmä na:

- systematické dopĺňanie a správu knižničného fondu,
- poskytovanie knižnično-informačných služieb vrátane elektronických zdrojov,
- rekonštrukciu a modernizáciu priestorov (najmä ukončenie rekonštrukcie pobočky Vavilovova 26),
- projektovú a grantovú činnosť.

1.5 Kontrolná činnosť

V období od 11. 01. do 20. 06. 2023 prebehla v Miestnej knižnici Petržalka kontrola Útvaru miestnej kontrolórky MČ Bratislava-Petržalka za obdobie 01. 01. 2022 – 31. 12. 2022.

Predmetom kontroly boli:

- a) proces zverejňovania zmlúv, faktúr a objednávok,
- b) vynakladanie finančných prostriedkov na IT služby,
- c) hotovostné úhrady z pokladnice MKP,
- d) cestovné náhrady,
- e) čerpanie osobných mzdových výdavkov,
- f) využívanie motorových vozidiel,
- g) kontrolné mechanizmy.

Správa o výsledkoch kontroly bola do knižnice doručená v júni 2023, vtedajšie vedenie podalo námietky k viacerým zisteniam a predložilo návrh opatrení. Útvar miestnej kontrolórky akceptoval časť pripomienok a predĺžil termín na splnenie opatrení do 31. 03. 2024.

K 30. 11. 2023 neboli viaceré opatrenia splnené, nové vedenie (od 1. 12. 2023) muselo preto v krátkom čase požiadať o ďalší odklad – listom č. 42/2024 z 12. 02. 2024 bola lehota na splnenie prijatých opatrení posunutá do 30. 06. 2024.

2 KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ FONDY

Útvar knižnično-informačných fondov (ďalej len „ÚKIF“) zabezpečoval centrálné nadobúdanie (akvizíciu), spracovávanie, uchovávanie, ochraňovanie a sprístupňovanie knižničného fondu. Stará sa o správne fungovanie on-line katalógov a elektronických databáz, vykonáva revízie, aktualizácie a vyradovanie dokumentov.

Podieľa sa na príprave a realizácii podujatí knižnice v úzkej spolupráci s ÚKIS a tiež na projektovej činnosti v rámci dotácií a grantových systémov. Popri odborných činnostiach pripravuje aj podklady pre vnútorné predpisy knižnice, ktoré upravujú oblasť správy a ochrany knižničného fondu.

2.1 Odborné činnosti knižnice (akvizícia, spracovanie, sprístupňovanie, ochrana, revízia a vyradovanie fondu)

Akvizícia - dopĺňovanie fondu

ÚKIF zabezpečoval nákup, dopĺňovanie a spracovávanie knižničného fondu centrálné pre všetky pobočky knižnice.

K 31. 12. 2023 obsahoval fond Miestnej knižnice Petržalka spolu **196 654 knižničných jednotiek** (ďalej len „kn.j.“).

Tabuľka 2

Prírastky do fondu podľa spôsobu nadobudnutia v roku 2023

Nadobudnutie	Počet kn.j.	Náklady v €
Kúpa z obecných prostriedkov	3 168	34 124,08
Kúpa – grant FPU	569	7 782,17
Dar	763	5 198,18
SPOLU	4 500	47 104,43

Prírastok fondu za rok 2023 predstavoval **4 500 kn. j.** vo finančnej hodnote **47 104,43 €**, z toho **763 kn. j.** (v hodnote 5 198,18 €) bolo získaných darom.

Výber a nákup literatúry

Výber literatúry zabezpečovala **akvizičná komisia**, ktorá zasadla v roku 2023 päťkrát. Komisia bola zložená zo zástupcov jednotlivých pobočiek knižnice a pracovníkov ÚKIF-u; predsedníčkou komisie bola vedúca útvaru.

Pri výbere sa prihliadalo na:

- finančné možnosti knižnice,
- štatistiky výpožičiek a požiadavky pobočiek,
- podnety čitateľov a požiadavky základných škôl,
- edičné plány vydavateľstiev a ponuku kníhkupectiev.

Kritériá výberu

Hlavnými kritériami boli univerzálnosť fondu, jeho primeraná veľkosť vzhľadom na počet používateľov pobočiek a žánrová pestrosť.

Zloženie fondu v roku 2023

Nakúpené tituly zahŕňali najmä:

- beletriu pre dospelých (detektívky, historické a romantické romány, životopisy, fantasy, sci-fi),
- rozprávky a príbehy pre deti a mládež,
- populárno-náučnú literatúru (ekológia, ochrana životného prostredia, história, šport, medicína, psychológia a ďalšie témy),
- diela slovenských autorov i preklady významných novínok zo svetovej literatúry.

Tabuľka 3

Prírastky do knižničného fondu podľa tematických skupín v roku 2023 / podľa tematických skupín / bez delení pobočiek

Tematická skupina	Počet	Náklady €
Beletria	1 621	18 164,00
Poľnohospodárska literatúra	53	494,22
Iná náučná literatúra	263	3 415,61
Mládež - beletria	1 486	12 042,05
Mládež - náučná literatúra	336	3 165,82
Spoločensko-vedná literatúra	495	6 440,01
Technická literatúra	44	584,21
Prírodovedecká literatúra	202	2 798,52
SPOLU	4 500	47 104,44

Štruktúra prírastkov:

- náučná literatúra pre dospelých: 1 057 titulov
- beletria pre dospelých: 1 621 titulov
- beletria pre deti: 1 486 titulov
- náučná literatúra pre deti a mládež: 336 titulov

Špecializované fondy

Na pobočke **Vavilovova 26** bol dopĺňaný fond **Regionálna knižnica Bratislavenzia**. Fond je zameraný na históriu a súčasnosť Bratislavy a jej mestských častí, významné osobnosti regiónu i diela, ktoré sa k nemu viažu. V roku 2023 pribudlo **28 nových titulov**, z toho **6 sa venovalo priamo Petržalke**.

Na tej istej pobočke sa buduje aj špeciálny fond **Slováci v zahraničí – história, kultúra a súčasnosť**. Tvoria ho tituly o Slovákoch žijúcich mimo územia Slovenska, o vysťahovalectve a emigrácii, ale aj diela samotných

autorov pôsobiacich v zahraničí. V roku 2023 pribudli **3 nové dokumenty**, čím sa celkový stav fondu zvýšil na približne **255 knižničných jednotiek**.

Tento fond predstavuje dôležitý zdroj poznatkov pre školskú i odbornú verejnosť a zároveň uchováva kultúrnu pamäť mestskej časti.

Tabuľka 4

Porovnanie akvizície kníh za roky 2019 až 2023

Rok	Kúpa		Kúpa Grant FPU		Dary		Celkom	
	zv.	€	zv.	€	zv.	€	zv.	€
2019	5 247	46 631,62	701	7 000,00	410	2 495,28	6 358	56 126,90
2020	4 909	44 025,11	0	0	134	887,59	5 043	44 912,70
2021	4 316	41 132,61	1 956	20 000,00	105	1 071,29	6 377	62 203,90
2022	2 852	28 269,24	338	3 500,00	512	3 581,19	3 702	35 350,43
2023	3 168	34 124,08	567	7 782,17	763	5 198,18	4 500	47 104,43

Fond bol doplnený aj z grantu **FPU** – projekt „*Cesta do knižnice – cesta za poznáním*“ vo výške 10 000 €. V roku 2023 bolo z neho zakúpených 569 titulov v sume 7 782,17 €, zvyšná suma bude dočerpaná v roku 2024.

Rok 2023 priniesol oproti roku 2022 **nárast o 798 knižničných jednotiek**. Priemerná nákupná cena kníh vzrástla o 1,26 € napriek využívaniu zliav (priemerne 28,19 %), pričom úspora zo zliav predstavovala **12 469,31 €**.

Tabuľka 5

Celkový stav knižničného fondu MKP k 31. 12. 2023 podľa pracovísk

Lokácia	Počet kníh	Hodnota kníh v €	Počet AVD	Hodnota AVD v €	Stav fondu spolu	Hodnota kníh + AVD v €
Furdekova 1	12150	62 867,23	96	303,49	12 246	63 170,72
Haanova 37	13 754	101 488,85	1	8,30	13 755	101 497,15
Lietavská 16	14 443	95 302,48	0	0,00	14 443	95 302,48
Prokofievova 5	29 069	174 130,59	102	327,73	29 171	174 458,32
Rovnianska 3	20 647	123 529,78	1	8,30	20 648	123 538,08
Turnianska 10	17 827	107 856,02	97	306,28	17 924	108 162,30
Vavilovova 24	29 449	176 324,17	98	314,58	29 547	176 638,75

Vavilovova 26	21 735	170 521,03	8	73,03	21 743	170 594,06
Vyšehradská 27	13 627	94 608,09	1	8,30	13 628	94 616,38
Rezervný fond	6 480	9 439,37	0	0,00	6 480	9 439,37
HaUO	833	908,77	4 553	24 084,95	5 386	24 993,72
Riaditeľstvo	62	905,26	0	0,00	62	905,26
ÚKIF	33	227,25	0	0,00	33	227,26
Sklad Lietavská 14	11 492	55 764,89	96	303,49	11 588	56 068,38
SPOLU	191 601	1 173 873,78	5 053	25 738,45	196 654	1 199 612,23

Periodiká

Knižnica odoberala **75 titulov periodík** v celkovej hodnote **6 472,36 €**, z toho 17 v českom jazyku.

Spracovanie fondu

Na spracovanie knižničného fondu sa v knižnici od roku 2005 využíva knižnično-informačný systém **CLAVIUS** (ďalej len „*KIS Clavius*“), ktorý funguje v prostredí operačného systému Windows. V roku 2021 prevádzkovateľ systému oznámil, že jeho vývoj už nebude ďalej podporovaný a poskytovaný bude iba základný servis. Z tohto dôvodu je odporúčaný prechod na nový knižnično-informačný systém. Súčasný systém navyše neumožňuje využívanie viacerých moderných funkcií, napríklad výpožičky audiokníh, a keďže jeho ďalšia aktualizácia už nie je možná, prechod na modernejší systém je nevyhnutný.

ÚKIF zabezpečoval spracovanie knižničných jednotiek, teda ich evidenciu a katalogizáciu, v súlade s platnými medzinárodnými normami. V roku 2023 bolo zaevidovaných spolu **4 500 knižničných jednotiek**, ktoré odborné referentky útvaru katalogizovali menným a vecným popisom podľa noriem **AACR2** a **RDA**.

Každá knižničná jednotka bola zapísaná do elektronického prírastkového zoznamu a priradený jej bol **jedinečný identifikačný čiarový kód**, ktorý bol následne nalepený do konkrétneho titulu.

Sprístupňovanie fondu

ÚKIF zabezpečoval prevádzku **on-line katalógu Carmen**, prostredníctvom ktorého mali čitatelia na webovej stránke knižnice prístup k informáciám o knižničnom fonde.

Katalóg umožňoval:

- vyhľadávanie dokumentov
- vstup do používateľského konta
- rezerváciu požičaných kníh
- objednávanie dostupných dokumentov
- požičiavanie e-kníh
- hodnotenie kníh a vytváranie vlastnej „knižnice obľúbených titulov“

Tabuľka 6

Prehľad využívania on-line katalógu knižnice (Carmen)

Rok	Počet vyhľadávaní	Počet prístupov do katalógu	Počet prihlásení do konta
2019	324 187	51 749	11 257
2020	265 067	50 738	15 154
2021	404 440	66 174	24 390
2022	346 919	64 452	21 923
2023	380 449	157 396	21 447

V roku 2023 zaznamenal katalóg **výrazný nárast prístupov** (viac než dvojnásobok oproti roku 2022), čo dokazuje rastúci záujem používateľov o elektronické služby knižnice.

Ochrana fondu

Na ochranu knižničného fondu sa v knižnici systematicky dbá počas celého roka. Nové knihy boli balené do ochranných fólií a poškodené tituly sa podľa možností priebežne opravovali.

V prípade, že čitateľ poškodí alebo stratí vypožičaný dokument (knihu, časopis a pod.), uplatňujú sa sankcie podľa **Výpožičného poriadku Miestnej knižnice Petržalka** (článok 6).

V roku 2023 ÚKIF zabezpečoval aj rozsiahle presuny fondov súvisiace s rekonštrukciou a reorganizáciou pobočiek:

- sťahovanie regálov zo skladu na Medvedovej 21 na pobočku Vavilovova 24 (z bývalej pobočky knižnice Dudova 2),
- presťahovanie knižničného fondu z Medvedovej 21 do skladu Lietavská 14,
- presťahovanie knižničného fondu zo skladu Lietavská 14 na pobočku Vavilovova 26 pred jej otvorením po rekonštrukcii (stavanie fondu do regálov).

Novo zrekonštruovaná pobočka Vavilovova 26 bola slávnostne otvorená 29. júna 2023.

Revízia a vyradovanie

Revízie knižničného fondu sa v roku 2023 realizovali prostredníctvom KIS Clavius s cieľom zistiť fyzický stav fondu a porovnať ho s evidenčnými záznamami. Proces revízií prebiehal **podľa schváleného plánu revízií** a v súlade s **§ 14 ods. 2 písm. a) Zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach** a o zmene a doplnení Zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty.

V roku 2023 boli vykonané fyzické revízie na pobočkách Vyšehradská 27, Rovniankova 3 a na riaditeľstve knižnice na Kutlíkovej 17.

Zo svojho fondu knižnica vyradila celkovo **4 917 titulov** v hodnote **16 993,21 €**. Dôvodom vyradenia bolo najmä fyzické opotrebovanie, poškodenie, duplikáty, morálne zastaranie alebo strata dokumentu.

Tabuľka 7**Vyradené kn. j. na pobočkách a pracoviskách knižnice**

Pobočka MKP	Počet	Suma v €
Rovnianska 3	1 386	4 189,07
Vavilovova 24	1 502	4 740,77
Vavilovova 26	4	35,56
Vyšehradská 27	1 629	6 760,38
Rezervný fond	337	769,47
Riaditeľstvo	49	452,38
ÚKIF	10	45,58
SPOLU	4 917	16 993,21

Okrem toho bolo pre rekonštrukciu pobočky Vavilovova 26 navrhnutých na vyradenie aj **417 videokaziet** z hudobného štúdia, ktoré boli vyhodnotené ako morálne zastarané. Ich celková hodnota predstavovala **5 107,58 €**.

Tabuľka 8**Stav knižničného fondu celej knižnice k 31. 12. 2023**

Nosič / médium	Počet	Hodnota v €
Knihy	191 601	1 173 873,78
Audiovizuálne dokumenty		
LP platne	2 887	4 822,70
Audiokazety MC	727	2 123,78
CD	1 433	18 735,50
CD-Rom	5	46,47
DVD	1	10,00
SPOLU	196 654	1 199 612,23

2.2 Podujatia útvaru v roku 2023

- **Burzy kníh**
– v roku 2023 sa uskutočnili štyri burzy kníh, počas ktorých mala verejnosť možnosť získať vyradenú literatúru za symbolické ceny. Burzy sa konali pri príležitosti **Dní Petržalky 2023** a na pobočkách Prokofievova 5, Vavilovova 24 a Vavilovova 26. Cieľom bolo dať knihám druhú šancu a zároveň podporiť záujem obyvateľov o čítanie.
- **Knihostolíky**
– počas letných mesiacov pripravila knižnica na viacerých pobočkách (Vyšehradská 27, Haanova 37, Lietavská 16 a Prokofievova 5) „*knihostolíky*“ s ponukou darovanej alebo vyradenej literatúry. Návštevníci si mohli knihy voľne vybrať a odnieť domov. Táto aktivita mala pozitívny ohlas, prispela k propagácii čítania a k zapájaniu komunity do diania knižnice.

3 KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ SLUŽBY A METODIKA

Hlavnou úlohou útvaru je poskytovanie prístupu k informačným zdrojom a literatúre v tlačenej aj elektronickej podobe a zabezpečovanie moderných služieb pre všetky vekové a cieľové skupiny čitateľov.

Útvar knižnično-informačných služieb a metodiky (ďalej len „ÚKIS“) koordinuje činnosť deviatich pobočiek knižnice a zodpovedá za metodické riadenie a výkon práce knihovníkov. Pripravuje podklady pre vnútorné predpisy súvisiace s útvárom tvorí metodické materiály a zabezpečuje dramaturgiu a produkciu podujatí knižnice. Podieľa sa na projektovej činnosti v rámci dotácií a grantových systémov.

Základné, špeciálne a doplnkové služby

- absenčné a prezenčné výpožičky kníh, periodík a dennej tlače
- poskytovanie bibliografických, faktografických a rešeršných informácií
- poradenstvo pri výbere literatúry vo voľnom výbere
- medziknižničná výpožičná služba (MVS)
- prístup na internet a k verejne dostupným informačným zdrojom
- organizovanie kultúrnych a komunitných podujatí
- výpožičky elektronických kníh prostredníctvom on-line katalógu Carmen a portálu Palmknihy
- objednávky a rezervácie dokumentov cez čitateľské konto
- kontrola a správa vlastného konta on-line
- služba zasielania tzv. predupomienok pred ukončením doby výpožičky
- registrácia a konzultácie k audiofondu pre nevidiacich a slabozrakých (v spolupráci s Levočou)
- bezhotovostné platby poplatkov a upomienok
- zasielanie informačných a propagačných e-mailov (so súhlasom čitateľa, GDPR)
- donášková služba pre znevýhodnených čitateľov
- biblioboxy ako možnosť vrátenia kníh mimo výpožičných hodín

3.1 Čitatelia, rezervácie, objednávky, výpožičky

Čitatelia

V roku 2023 knižnica zaregistrovala spolu **9 407 čitateľov**, z toho **6 307 dospelých** a **3 100 detí do 15 rokov**. Zaregistrovaných bolo **6 005 žien** a **3 358 mužov**. Počet všetkých čitateľov predstavuje **9,3 % obyvateľov** mestskej časti Bratislava-Petržalka (104 155 obyvateľov podľa údajov Štatistického úradu SR, marec 2021).

Registrovaní čitatelia navštívili knižnicu spolu **96 901-krát**, čo je **o 8 174 viac** ako v roku 2022.

Celkový počet návštevníkov a čitateľov v roku 2023 dosiahol **107 468 osôb**.

Veková štruktúra čitateľov v roku 2023:

- 850 detí vo veku 6–7 rokov (prváci ZŠ),
- 3 204 detí a mladých ľudí do 15 rokov (o 112 menej než v roku 2022),
- 1 201 čitateľov vo veku 11–19 rokov (o 107 viac oproti 2022, vďaka informačným hodinám a projektom *Nebojme sa povinného čítania*, *Zažime si poéziu*),
- 265 mladých čitateľov 16–19 rokov (o 53 viac oproti 2022),
- 306 čitateľov 20–29 rokov,
- 1 395 čitateľov 30–39 rokov (druhá najväčšia skupina, najviac využívajú e-knihy),
- 1 830 čitateľov 40–49 rokov (o 296 viac oproti 2022, využívanie knižnice aj z ekonomických dôvodov),

- 480 čitateľov 50–59 rokov (o 93 viac oproti 2022),
- 997 čitateľov 60–69 rokov (o 32 viac oproti 2022; stabilná základňa),
- 660 čitateľov 70+ rokov (o 131 viac oproti 2022, členstvo v tejto kategórii je zdarma),
- 84 čitateľov 80+ rokov (aj tu sa uplatnila nová služba – donáška kníh domov zdarma).

Najväčší nárast bol zaznamenaný vo vekových skupinách 30 – 39 a 40 – 49 rokov, ktoré tvoria ľudia v produktívnom veku. Vplyvom ekonomickej situácie mnohí z nich využili knižničné služby namiesto nákupu kníh.

U seniorov nad 70 rokov sa prejavil nielen zvýšený záujem o čítanie, ale aj spoločenská funkcia knižnice – ako dostupného kultúrneho priestoru v ich blízkosti. V tejto vekovej skupine sa úspešne uplatnila aj služba donášky kníh domov zdarma.

Spolupráca s matrikou

V rámci spolupráce s petržalskou matrikou rozdávala knižnica pri zápisoch a vítaní novorodencov symbolické čitateľské preukazy. V roku 2023 bolo takto odovzdaných približne **200 preukazov**.

Medziročné porovnanie

Počet čitateľov sa v roku 2023 zvýšil o **533** oproti roku 2022. Podrobný prehľad registrovaných čitateľov podľa pobočiek a rokov (2019–2023) je uvedený v tabuľke č. 9.

Tabuľka 9

Celkový počet registrovaných čitateľov na pobočkách - porovnanie rokov 2019 až 2023

Pobočka	2019	2020	2021	2022	2023	Rozdiel 2022 a 2023
	čitatelia	čitatelia	čitatelia	čitatelia	čitatelia	
Dudova 2	415	287	2	1	2	1
Furdekova 1	739	588	712	1 017	1 149	132
Haanova 37	446	395	405	551	678	127
Lietavská 16	317	316	310	433	522	89
Prokofievova 5	1 929	1 635	1 496	2 143	2 162	19
Rovniankova 3	454	367	292	466	576	110
Turnianska 10	967	706	704	1 027	1 100	73
Vavilovova 24	1 654	1 288	1 237	1 609	1 622	13
Vavilovova 26	890	675	614	817	701	-116
Vyšehradská 27	424	355	457	662	806	144
Služobné	-	101	196	148	89	-59
SPOLU	8 241	6 713	6 425	8 874	9 407	533

Typy preukazov a špeciálne služby

Knižnica sa snaží rozširovať možnosti registrácie tak, aby sprístupnila svoje služby čo najširšiemu okruhu čitateľov – od rodín s deťmi až po seniorov a osoby so zdravotným znevýhodnením. Preto popri štandardnom členskom ponúka aj zvýhodnené a špeciálne typy preukazov.

Knižnično-výpožičné služby sú už niekoľko rokov rozšírené o ponuku registrácie na dvoch pobočkách zároveň, podľa vlastného výberu čitateľa za zvýhodnenú cenu (**tzv. kombinovaný preukaz**). K dispozícii je aj zvýhodnená registrácia celej rodiny (**rodinný preukaz**), ktorej súčasťou je bezplatná registrácia do pobočky odbornej, populárno - náučnej a cudzojazyčnej literatúry na Vavilovovej 26. Veľkej obľube sa teší tzv. **univerzálny čitateľský preukaz**, ktorý platí vo všetkých deviatich pobočkách petržalskej knižnice

- v roku 2023 bolo vystavených **410 kombinovaných preukazov**,
- vydaných bolo **62 rodinných preukazov** pre dvoch dospelých a jedno dieťa alebo jedného dospelého a dve deti; záujem o tento typ medziročne rastie.
- zaregistrovalo sa aj **216 zdravotne ťažko postihnutých dospelých čitateľov** a **56 detí so zdravotným znevýhodnením**.

Možnosť bezplatnej registrácie bola ponúkaná v rámci viacerých podujatí a akcií, napríklad *Valentínsky čitateľský preukaz pre moju lásku*, *Týždeň slovenských knižníc (marec)*, *Knihy nielen do kočíka – víťanie bábätiok* a *Seniorfest* (október).

Rezervácie a objednávky

Knižnica poskytovala čitateľom možnosť **rezervovať** alebo **objednať** dokumenty prostredníctvom online katalógu alebo osobne na pobočkách.

Služby slúžia na zabezpečenie dostupnosti požadovaných titulov – rezervácie pre vypožičané dokumenty a objednávky pre voľné, ktoré si chce čitateľ vyzdvihnúť v neskoršom termíne.

V roku 2023 bolo zrealizovaných **671 rezervácií** (nárast o 35 oproti roku 2022) a **14 178 objednávok** kníh, čo je o 2 604 menej ako v predchádzajúcom roku. Pokles súvisel najmä s rekonštrukciou pobočky Vavilovova 26, ktorá patrí medzi najvyužívanejšie pracoviská knižnice a bola počas časti roka mimo prevádzky.

Služby objednávok a rezervácií sú dôležitým nástrojom dostupnosti fondu a zvyšujú komfort čitateľov – umožňujú pripraviť knihy vopred, šetriť čas a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých používateľov. Knižnica zároveň prostredníctvom týchto služieb získava prehľad o aktuálnom záujme o jednotlivé tituly, čo pomáha pri plánovaní dopĺňovania fondu.

Tabuľka 10

Prehľad počtu výpožičiek, registrovaných čitateľov, objednávok a rezervácií podľa pobočiek

Pobočka	Výpožičky	Registrovaní čitatelia	Objednávky kníh	Rezervácie
Dudova 2	9	2	0	0
Furdekova 1	34 958	1 149	1 165	30
Haanova 37	26 181	678	1 364	229
Lietavská 16	18 763	522	531	38

Prokofievova 5	66 967	2 162	3 025	74
Rovniankova 3	20 920	576	805	19
Turnianska 10	40 616	1 100	1 392	53
Vavilovova 24	58 635	1 622	4 373	156
Vavilovova 26	7 464	701	541	44
Vyšehradská 27	29 806	806	982	28

Výpožičky

Knihy, časopisy a iné dokumenty sa požičiavajú na stanovenú dobu; štandardná výpožičná lehota je 1 mesiac (pri niektorých materiáloch kratšia). Výpožičku je možné dvakrát predĺžiť, ak titul nie je rezervovaný iným čitateľom. Predĺženie (prolongáciu) možno vykonať osobne, telefonicky alebo on-line prostredníctvom čitateľského konta.

Používatelia knižnice v roku 2023 zrealizovali **307 887 výpožičiek** dokumentov, z toho:

- 121 161 prolongácií,
- 11 557 výpožičiek periodík,
- 1 104 výpožičiek e-knín a hudobných nosičov.

V porovnaní s rokom 2022 ide o pokles o **13 446 výpožičiek**, ktorý súvisel s **nižším nákupom nových titulov** (časť rozpočtu bola presunutá na iné priority) a **rekonštrukciou pobočky Vavilovova 26**, počas ktorej bola obmedzená dostupnosť fondu pre verejnosť.

Z celkového počtu výpožičiek bolo **12 526 prezenčných**, najmä v rámci **podujatí s detskými čitateľmi** a v práci s triednymi kolektívami.

Tabuľka 11

Celkový počet výpožičiek podľa pobočiek - porovnanie rokov 2019 až 2023

Pobočka	2019	2020	2021	2022	2023	Rozdiel 2022 a 2023
	<i>výpožičky</i>	<i>výpožičky</i>	<i>výpožičky</i>	<i>výpožičky</i>	<i>výpožičky</i>	
Dudova 2	25 484	11 881	510	37	29	-8
Furdekova 1	24 991	16 881	25 709	32 487	34 958	2 471
Haanova 37	26 624	19 588	25 283	25 494	26 181	687
Lietavská 16	20 969	16 768	15 214	17 840	18 763	923
Prokofievova 5	73 697	57 602	57 183	69 785	66 967	-2 818
Rovniankova 3	23 559	17 138	13 726	20 323	20 920	597
Turnianska 10	42 244	28 225	25 214	36 200	40 616	4 416
Vavilovova 24	69 211	53 836	53 838	54 500	58 635	4 135
Vavilovova 26	22 515	16 251	33 345	31 716	7 464	-24 252

Vyšehradská 27	21 846	17 350	22 393	28 758	29 806	1 048
čítačky e-kníh	2	1	2	0	0	0
e- knihy	478	1 356	1 563	1 157	1 104	-53
Burzy kníh	512	0	0	1 220	493	-627
Dobrovoľn. Heydukova	400	200	200	150	0	-150
Knižný kolotoč	500	950	600	750	0	-750

E-knihy

Miestna knižnica Petržalka ponúka výpožičky e-kníh od septembra 2015. Táto služba je súčasťou platnej registrácie a čitatelia si môžu mesačne bezplatne vypožičať **2 e-knihy** prostredníctvom platformy **Palmknihy**.

V ponuke bolo takmer **10 000 titulov** rôznych žánrov, prístupných cez online katalóg knižnice. E-knihy je možné čítať na počítači, tablete alebo smartfóne. Výpožičná doba je **31 dní**, po jej uplynutí sa dokument automaticky vráti a odstráni zo zariadenia. Nedočítaný titul si čitateľ môže opätovne vypožičať.

V roku 2023 čitatelia využili túto službu **1 104-krát**, pričom väčšina výpožičiek bola realizovaná prostredníctvom **mobilných zariadení**.

Dôležitou súčasťou ponuky elektronických služieb je aj **detská čítareň KUBO CLUB**, ktorú knižnica sprístupnila v roku 2022. V roku 2023 bolo prostredníctvom portálu **Kubomedia.sk** vypožičaných **1 416 detských e-kníh**. Služba je pre používateľov dostupná bezplatne.

Tabuľka 12

Výpožičky e-kníh v rokoch 2019 až 2023

Rok	Počet čitateľov	Počet výpožičiek	Náklady - suma v €
2019	124	487	1 547,98
2020	280	1 356	3 000,00
2021	292	1 563	2 844,66
2022	247	1 157	2 105,74
2023	254	1 104	2 448,00

3.2 Ostatné služby

Petržalská knižnica poskytovala svojim čitateľom možnosť vrátiť knihy a časopisy prostredníctvom biblioboxov. Prvý bibliobox bol umiestnený v roku 2017 pred pobočkou na Vavilovovej 24 – 26, druhý pribudol v roku 2020 pred pobočkou na Prokofievovej 5 (premiestnený od Domu kultúry Zrkadlový háj).

Biblioboxy umožňovali čitateľom vrátiť vypožičané dokumenty z ktorejkoľvek pobočky knižnice aj mimo výpožičných hodín, počas dní pracovného pokoja a sviatkov alebo pri dočasnom zatvorení pobočiek (napr.

počas revízie fondu). Každý deň ich vyberali knihovníci, ktorí dokumenty následne prerozdělili na pobočky, z ktorých boli požičané.

V roku 2023 boli v prevádzke dva biblioboxy – na Prokofievovej 5 a na Vavilovovej 24 – 26. Túto službu využilo spolu **3 175 čitateľov**, čo je o **175 viac** ako v roku 2022. Najväčší záujem o využívanie biblioboxov bol počas letných mesiacov, sviatkov a plánovaných revízií fondu.

Tabuľka 13

Bibliobox Vavilovova 24-26 v rokoch 2019 až 2023

Vavilovova 24 - 26	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vrátených kníh	936	2 583	4 395	3 114	3 351
Počet vrátených časopisov	16	287	220	91	77
Počet vrátených kníh z iných pobočiek	64	580	663	138	201
Počet návštevníkov, ktorí využili možnosť vrátenia do biblioboxu	374	1 019	1 765	1 555	1 399

Tabuľka 14

Bibliobox Prokofievova 5 v rokoch 2019 až 2023

Prokofievova 5	2019	2020	2021	2022	2023
Počet vrátených kníh	1 453	1 406	1 592	3 532	4 114
Počet vrátených časopisov	104	42	59	85	111
Počet vrátených kníh z iných pobočiek	212	372	499	274	292
Počet návštevníkov, ktorí využili možnosť vrátenia do biblioboxu	761	553	594	1 445	1 776

Donáška kníh seniorom

Služba donášky kníh do domácnosti bola v Miestnej knižnici Petržalka spustená počas obdobia pandémie COVID-19 najmä pre menej mobilných čitateľov v seniorskom veku. Vzhľadom na pozitívny ohlas pokračovala knižnica v tejto službe aj v roku 2023.

Z pobočiek **Haanova, Lietavská a Prokofievova** bolo čitateľom doručených **165 kníh** priamo pred dvere ich bytov. Služba je vnímaná veľmi pozitívne – nie je zneužívaná, naopak, prináša dlhoročným čitateľom radosť, potešenie a neraz aj povzbudenie v podobe osobného kontaktu s knihovníčkami a knihovníkmi.

Internet pre verejnosť

V súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach poskytuje knižnica na všetkých svojich pracoviskách prístup k internetu. V roku 2023 mali používatelia k dispozícii **18 verejných internetových staníc**.

Službu využilo **668 používateľov**, najmä čitatelia bez možnosti pripojenia v domácnosti, ako aj žiaci a študenti pri riešení domácich úloh či školských projektov.

Napriek postupnému poklesu využívania v dôsledku rozšírenia mobilných zariadení a dostupného wifi pripojenia vo všetkých pobočkách knižnice zostáva služba prístupného internetu stabilnou a povinnou súčasťou poskytovaných služieb.

Tabuľka 15

Používatelia internetu pre verejnosť podľa pobočiek v roku 2023

Pobočka	Počet používateľov
Furdekova 1	0
Haanova 37	41
Lietavská 16	11
Prokofievova 5	274
Rovniankova 3	1
Turnianska 10	159
Vavilovova 24	15
Vavilovova 26	86
Vyšehradská 27	81
SPOLU	668

3.3 Typológia pobočiek, výpožičné hodiny

Pri poskytovaní knižnično-informačných služieb sa knižnica riadila Knižničným poriadkom, Výpožičným poriadkom a Cenníkom poplatkov a služieb Miestnej knižnice Petržalka.

Čitatelia pravidelne dostávali prostredníctvom e-mailových správ pripomienky o blížiacom sa uplynutí výpožičnej lehoty, upomienky o skončení výpožičnej lehoty, informácie o rezervovaní dokumentov a čakajúcich objednávkach.

Čitatelia v súlade s pravidlami Zákona 18/2018 Z. z. dostávajú so svojim súhlasom aj informácie o pripravovaných interiéroch a exteriéroch podujatiach, akciách, výstavách, koncertoch, ale aj o plánovanom (dovolenky, školenie) alebo neplánovanom zatvorení pobočiek (technické príčiny).

Pobočky knižnice

V roku 2023 poskytovalo obyvateľom mestskej časti Bratislava-Petržalka a širšej verejnosti svoje služby deväť lokálnych knižníc - pobočiek Miestnej knižnice Petržalka

- **pobočka Furdekova 1** so službami pre deti a mládež
- **pobočky Haanova 37, Lietavská 16, Rovniankova 3** so službami pre dospelých
- **pobočky Vavilovova 24, Vyšehradská 27** so službami pre deti, mládež a dospelých
- **pobočky Prokofievova 5, Turnianska 10** rodinného typu
- **pobočka Vavilovova 26** s fondmi odbornej, cudzojazyčnej, umenovednej, regionálnej a hudobnej literatúry, prevádzka hudobného oddelenia s možnosťou prezenčných výpožičiek a počúvania hudby

Výpožičné hodiny

Služby na deviatich pobočkách knižnice boli v roku 2023 poskytované v jednozmennej prevádzke, v priemere 6 hodín denne. Pobočky pre dospelých, rodinné pobočky a odborné-náučné pobočky boli

otvorené trikrát do týždňa až do 19:00 hod. Miestna knižnica Petržalka je spolu s Univerzitnou knižnicou v Bratislave jednou z mála knižníc, ktorá je počas desiatich mesiacov v roku otvorená aj v sobotu dopoludnia.

V letných mesiacoch (júl – august) boli výpožičné hodiny všetkých pobočiek upravené. V podvečerných hodinách, keď je na sídlisku výrazne nižšia návštevnosť, zostali pobočky otvorené do 19:00 hod., iba v pondelok, v ostatné dni bol otvárací čas skrátený.

Týždenný výpožičný čas sa oproti roku 2022 nezmenil a pohyboval sa v rozmedzí 30 – 33 hodín. Zvyšný pracovný čas knihovníčky a knihovníci venovali organizácii a realizácii podujatí, spracovaniu objednávok a rezervácií či údržbe a upratovaniu pobočiek, ktoré si knižnica z finančných dôvodov zabezpečuje svojpomocne.

- **pobočky Furdekova 1 a Vyšehradská 27:** otvorené 25,5 hodiny týždenne
- **pobočky Haanova 37, Rovniankova 3, Turnianska 10 a Lietavská 16:** otvorené 29 hodín týždenne
- **pobočky Vavilovova 24, Vavilovova 26 a Prokofievova 5:** otvorené 32 hodín týždenne

Bezbariérový vstup bol v roku 2023 zabezpečený na pobočkách Lietavská 16, Furdekova 1, Prokofievova 5, Vyšehradská 27 a Haanova 37. K pobočkám Vavilovova 24 a Vavilovova 26 vedie betónová rampa.

3.4 Podujatia knižnice v roku 2023

Knižnice sú prirodzeným centrom miestneho života – priestorom, kde sa stretáva kultúra, vzdelanie a komunita. Prepájajú generácie, vytvárajú priestor pre vzájomné porozumenie a ponúkajú ľuďom prostredie, v ktorom sa môžu cítiť prijatí a inšpirovaní.

Verejné knižnice dnes predstavujú nielen zdroj poznania, ale aj bezpečný a inšpiratívny priestor pre stretnutia, spoluprácu a rozvoj komunity. Ponúkajú príležitosť na vzdelávanie, oddych aj zmysluplné trávenie voľného času.

Celkovo bolo na pobočkách Petržalskej knižnice **v priebehu roka 2023 zrealizovaných 590 podujatí**, ktoré **navštívilo 9 803 návštevníkov**.

Najviac podujatí vytvorila pobočka knižnice na Prokofievovej, ktorá ponúka vhodný komunitný priestor. Najviac vlastných podujatí vytvorila detská pobočka Furdekova, ktorá zrealizovala 115 podujatí pre 2 206 zväčša detských čitateľov.

Podujatia pre deti a mládež

Petržalská knižnica organizuje rôzne podujatia pre deti, zamerané na podporu čítania, vzdelávania a kreativity.

Medzi hlavné typy podujatí patrili:

- **Vzdelávaco-kreatívne podujatia:** tieto aktivity sú určené pre deti z materských a základných škôl a zahŕňajú čítanie, tvorivé dielne a interaktívne hry na podporu čitateľskej gramotnosti.
- **Divadelné predstavenia:** knižnica pravidelne organizuje divadelné predstavenia pre deti, ktoré obohacujú ich kultúrne zážitky a podporujú záujem o literatúru.
- **Tvorivé dielne:** počas rôznych podujatí, ako sú Dni Petržalky alebo Medzinárodný deň detí, knižnica pripravuje výtvarné a remeselné dielne, kde deti môžu rozvíjať svoju kreativitu.
- **Literárne kvízy a súťaže:** prostredníctvom zábavných kvízov a súťaží knižnica motivuje deti k získavaniu nových poznatkov o literatúre a miestnej histórii.

- **Výstavy ilustrácií:** knižnica hostí výstavy, ako napríklad Bienále ilustrácií Bratislava, kde deti môžu obdivovať diela renomovaných ilustrátorov a inšpirovať sa nimi.

V školskom roku 2022/2023 knižnica najviac spolupracovala s:

a) materskými školami

Cirkevná materská škôlka Lachova, Súkromná škôlka Espánia, Bystrá škôlka Slnečnica, Škôlka Pre naše deti, Materská škôlka Krtko, Materská škôlka Špuntík, Materska škôly Little Monkeys, Materská škôlka Vyšehradská, Jarovce, Macharova, Tupolevova, Ševčenkova, Turnianska, Haanova, Žehrianska.

b) základnými školami

Černyševského, Pankúchova, Lachova, Turnianska, Prokofievova, Dudova, Tupolevova a súkromnými základnými školami: Špeciálny základná škola Žehrianska, Súkromná základná škola Félix a Narnia. Navštívili nás študenti z Obchodnej akadémie na Dudovej, Gymnázia Metodova a Stredná odborná škola Fajnorovo nábrežie.

Podujatia pre dospelých a seniorov

Petržalská knižnica ponúkala počas roka rôzne podujatia pre dospelých čitateľov, zamerané na kultúrne obohatenie, vzdelávanie a komunitné aktivity.

Medzi hlavné typy podujatí patrili:

- **Literárne besedy a autorské čítania:** stretnutia s autormi, kde predstavujú svoje diela a diskutujú s čitateľmi. Takýmito stretnutiami sú najmä Počúvadlo alebo besedy či diskusie s autorkami a autormi.
- **Filmové premietania:** V rámci projektu Kinedok knižnica ponúka premietania dokumentárnych filmov, po ktorých nasledujú diskusie.
- **Vzdelávacie prednášky a workshopy:** Podujatia zamerané na rôzne témy, ako napríklad kurzy anglického jazyka pre seniorov či prednášky o zdraví.
- **Knižné burzy a výstavy:** Pravidelné burzy kníh a tematické výstavy, kde si čitatelia môžu vymieňať knihy alebo objavovať nové tituly.

Prehľad vybraných kľúčových podujatí knižnice v roku 2023

Január

- Jašo na jarmoku / podujatie pre deti
- Kinedok v knižnici / maďarský dokument „Divas“
- januárový knižný kvíz
- Astrid Lindgrenová / aj spisovateľ je len človek / podujatie pre tínedžerov

Február

- výstava ilustrátorky Hedvigy Gutierrez „Pod hladinou“
- Kinedok v knižnici / slovenský dokument „Námorník“
- Žlto-modrý deň / ponuka kníh ukrajinských autoriek a autorov
- Nezbedníci v knižnici / podujatie pre deti

Marec

- Týždeň slovenských knižníc 2023
- prednáška „Ako sme kedysi žili“ etnologičky Zory Mintálovej Zubercovej
- výstava Géza M. Tóth / animátor s nomináciou na filmového Oscara
- Kinedok v knižnici / maďarský dokument „Tobi vo farbách dúhy“

Apríl

- vyhlásenie 34. ročníka literárnej súťaže Petržalské súzvuky Ferka Urbánka 2023
- Deň Zeme v petržalskej knižnici
- projekt Petržalská akadémia vzdelávania od 04 - 12 / 2023
- divadelné predstavenie pre deti / Jašter Jeseter
- workshop pre deti / Malý les

Máj

- Počúvadlo vol. 6
- stretnutie so spisovateľkou Veronikou Homolovou Tóthovou
- výstava súčasného českého komiksu „Tu a teraz“
- spolupráca na exteriérovom podujatí materského centra Budatko

Jún

- Deň detí v petržalskej knižnici
- otvorenie zrekonštruovanej pobočky na Vavilovovej 26
- výstava „Výklenok“ / Petržalka očami Alexandry Barth

Júl - August

- Prečítané leto v petržalskej knižnici 2023
- Na palube jednorozčca / rodinné exteriérové podujatie v Sade Janka Kráľa
- Burza kníh
- Divadielko v knižnici
- stretnutie Klimatické štvrte a mestá

September

- projekt „Prvýkrát do školy, prvýkrát do knižnice“ / prváčikovia ZŠ a prváci SŠ zápis
- Planéta 2426 / knižničný festival / prednášky, workshopy, besedy
- výstava „Výstavba sídliska Petržalka 1973-2000“ k 50. výročiu vzniku sídliska
- Kinedok v knižnici / „V žiare tónov“

Október

- vyhodnotenie literárnej súťaže 34. ročníka Petržalské súzvuky Ferka Urbánka 2023
- odborný seminár SAK / „Knihovník vo svete dezinformácií“
- Seniorfest 2023 / program k tradičnému programu MČ Petržalka

November

- divadlo a workshop pre deti „Rómske rozprávky“ / kultúra národnostných menšín
- divadlo a workshop pre deti / Ján Uličiansky „Malá princezná“
- Zvuk knižnice, koncert „Boh vajec“ / spolupráca so Staromestskou knižnicou
- Muzikoterapia pre seniorov / „Pesnička vždy pomáha, keď nám čosi zlyháva“ s OZ Amadeus
- Literárny hororový večer v knižnici / žánrová literatúra

December

- divadlo pre deti / „Guten Tag, Herr Grimm!“
- vedomostný kvíz v klubovni seniorov na Osuského
- Mikuláš v knižnici a na Klinike A. Getlíka na Antolskej ul.
- *Vianočná nálada v knižnici* / komunitné stretnutie pre návštevníkov knižnice

V roku 2023 boli zrealizovali dve projekty podporené grantovým systémom Fondu na podporu umenia a to Počúvadlo a Petržalská akadémia vzdelávania.

Počúvadlo bolo autorským dramaturgickým projektom knižnice s cieľom prieniku umeleckých žánrov a osobných stretnutí ľudí, spojenia literatúry (próza aj poézia), počúvaného slova a hudby. Konalo sa dvakrát ročne v mesiacoch máj a október. Počas podvečerných hodín od 17:00 do 22:00 hod. prebiehali verejné čítania ukážok z kníh, ktoré čítali osobnosti slovenskej umeleckej scény, knihovníci, členovia knižného klubu a návštevníci knižnice. Súčasťou podujatia boli aj hudobné vystúpenia a súťaže o knihy.

Projekt Petržalská vzdelávacia akadémia bol bezplatným vzdelávacím projektom organizovaným knižnicou, určeným pre širokú verejnosť bez ohľadu na dosiahnuté vzdelanie. Projekt pozostával z desiatich prednášok zameraných na rôzne historické, literárne a celospoločenské témy, ktoré viedli odborní lektori. Cieľom bolo posilniť povedomie účastníkov o prostredí, v ktorom žijú, a umožniť im aktívne sa zapájať do diskusií a konfrontovať svoje názory a postoje. Súčasťou prednášok boli aj študijné materiály k jednotlivým témam.

Knižnica realizovala v roku 2023 aj projekty s viacročnou tradíciou, ktoré nie sú v rámci slovenského knihovníctva úplne štandardnou pravidelnou činnosťou knižníc:

- **Knižkovo** / rozprávanie o inšpiratívnych a motivačných knihách s klientmi Domu sociálnych služieb MOST na pobočke Haanova 37 / forma odbornej práce s klientmi s psychickými chorobami s použitím biblioterapeutických techník (stretnutia viedla vedúca ÚKIS Viera Némethová)
- **Dobrovoľníctvo v knižnici** / realizovalo sa prostredníctvom lektorovania angličtiny pre pokročilých, vedenia filatelistického krúžku a dobrovoľníckych vstupov klientov zariadenia Kampino. V roku 2023 bolo zrealizovaných 108 dobrovoľných aktivít
- **Leto s petržalskou knižnicou** / od polovice júna do konca augusta 2023 v pobočkách knižnice. V rámci projektu sa knižnica zapojila do celoslovenskej kampane **Prečítané leto** – pre deti bol pripravený každý týždeň interaktívny program s rôznymi aktivitami na vopred zadané témy. Aktívni detskí čitatelia mohli získať počas Letá s petržalskou knižnicou tzv. Letný preukaz knihomila / knihomilky
- **Z lavice do knižnice a Prvýkrát na strednú, vyber si knihu potrebnú** / projekty, ktoré tvorili nosnú časť stretnutí so žiakmi a študentmi najmä v prvých troch mesiacoch nového školského roka (september, október, november). Vďaka projektom bolo do knižnice zapísaných 850 prváčikov
- **Petržalské súzvuky Ferka Urbánka 2023** - 34. ročník literárnej súťaže začínajúcich autorov vyhlasoval víťazov v októbri 2023 v priestoroch sobášnej siene Cik cak Centra na Jiráskovej ul. Členovia poroty v zložení básnik Erik Ondrejčka, spisovateľka Marta Hlušíková a propagátor literatúry Dado Nagy hodnotili 225 literárnych prác od 105 účastníkov súťaže

- **Čitateľský klub Bratislava** / komunitná skupina cca 30 členiek klubu, ktoré ho pravidelne, každý posledný piatok v mesiaci navštevovali na pobočke Prokofievova 5. O témach jednotlivých stretnutí hlasovali z pripraveného portfólia literárnych tém (klub viedla vedúca ÚKIS Viera Némethová)

Tabuľka 16

Návštevníci podujatí podľa pobočiek

Pobočky	1. - 3. / 2023	1. - 6. / 2023	1. - 9. / 2023	1. – 12. /2023
Furdekova 1	741	1 298	1 528	2 206
Haanova 37	0	0	19	19
Lietavská 16	0	0	0	0
Prokofievova 5	1 042	2 023	2 453	3 631
Rovniankova 3	0	0	0	0
Turnianska 10	574	1 189	1 271	1 458
Vavilovova 24	344	575	714	878
Vavilovova 26	0	0	193	577
Vyšehradská 27	0	734	734	1 034
SPOLU	2 701	5 819	6 912	9 803

3.5 Metodická činnosť

V roku 2023 knižnica vykonávala metodickú činnosť formou osobných návštev a on-line porád s pobočkami. Stretnutia boli zamerané na poradenstvo pri poskytovaní knižnično-informačných služieb, konzultácie k dodržiavaniu interných predpisov a kontrolu manipulácie s dokladmi obsahujúcimi osobné údaje v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov.

Metodické návštevy realizovali podľa harmonogramu zástupkyňa riaditeľky a vedúca ÚKIF Anna Homolová, ako aj podľa potreby vedúca ÚKIS a metodička knižnice Mgr. Viera Némethová.

Metodické konzultácie poskytovali zamestnancom podporu pri riešení konkrétnych problémov, zároveň slúžili na zhromažďovanie podnetov na zlepšenie prevádzky a efektívnejšiu prácu pobočiek.

Osobitnou formou metodickej práce boli **Knihovnícke raňajky** - pravidelné neformálne stretnutia celého tímu knihovníkov, ktoré slúžili na odovzdávanie prevádzkových informácií, spätnú väzbu k podujatiam, riešenie organizačných otázok, ale aj na spoločné diskusie o knihách a možnostiach ich využitia v programoch knižnice. Tieto stretnutia významne prispeli k posilneniu spolupráce a tímového ducha, ktorý v predchádzajúcich rokoch absentoval, tiež k profesionálnemu rozvoju pracovníkov pobočiek. Stretnutia zaviedla do praxe vedúca ÚKIS-u Viera Némethová.

Formy metodickej práce:

- **odborné školenia a semináre** – zamerané na nové trendy v knihovníctve, čitateľskú gramotnosť a informačnú výchovu.
- **workshopové aktivity** – praktické cvičenia pre knihovníkov a pedagógov.
- **konzultácie a poradenstvo** – metodická pomoc pri práci s fondom a pri organizovaní podujatí.
- **koordinácia projektov** – literárne besedy, klubová činnosť, biblioterapeutické stretnutia a komunitné aktivity.

Metodická činnosť tak plnila funkciu odbornej podpory, inovácie a neustáleho rozvoja služieb, čím prispela k vyššej kvalite poskytovaných služieb pre verejnosť.

4 PROPAGÁCIA KNIŽNICE

V roku 2023 zabezpečovali marketing a propagáciu Miestnej knižnice Petržalka prioritne dve zamestnankyne – vedúca Útvaru knižnično-informačných služieb a metodiky a asistentka riaditeľky. Obe zároveň vykonávali ďalšie administratívne a organizačné úlohy podľa svojich pracovných náplní. Na tvorbe obsahu sa priebežne podieľali aj ostatní zamestnanci – najmä pri fotodokumentácii, správe webu, sociálnych sietí a doplnkových komunikačných aktivitách.

4.1 Webová stránka

Oficiálne webové sídlo knižnice www.kniznicapetrzalka.sk bolo počas roka 2023 hlavným komunikačným a informačným kanálom voči verejnosti.

Na stránke boli pravidelne zverejňované aktuality o službách, fonde, podujatiach, projektoch a zmenách v prevádzke pobočiek.

Súčasťou webu boli aj odkazy na online katalóg, elektronické služby (PalmKnihy, KUBO, predlžovanie výpožičiek) a povinne zverejňované dokumenty (zmluvy, faktúry, objednávky, GDPR, kontakty, prevádzkové hodiny pobočiek).

V roku **2023 bolo na webe publikovaných 31 článkov** v sekcii „Aktuality“, **113 záznamov o podujatiach a 7 projektových správ**.

Najväčšiu čítanosť zaznamenali príspevky o podujatiach ako *Planéta 2426*, *Počúvadlo*, *Petržalské súzvuky Ferka Urbánka*, *Petržalská akadémia vzdelávania* či *Prečítané leto 2023*.

Sekcia „**Nové knihy v knižnici**“ prinášala mesačné prehľady prírastkov, vďaka čomu bolo čitateľom predstavených **456 nových titulov**.

Web zároveň obsahoval praktické oznamy o zatvorení pobočiek, zmenách výpožičných hodín a pozvánky na tematické výstavy či prednášky.

4.2 Sociálne siete a médiá

Sociálne siete predstavovali v roku 2023 kľúčový komunikačný nástroj knižnice smerom k verejnosti.

Na **Facebooku** bolo zverejnených **332 príspevkov** (v priemere 28 mesačne) a na **Instagrame 65 príspevkov**, ktoré propagovali podujatia, predstavovali nové knihy, približovali život v knižnici a informovali o zmenách v prevádzke. Obsah tvorili prevažne originálne vizuály, fotografie z podujatí, tematické knižné odporúčania a oznamy. Sociálne siete zároveň slúžili ako interaktívny priestor na komunikáciu s komunitou čitateľov, čím knižnica posilňovala svoj imidž otvorenej a dostupnej inštitúcie.

Na **YouTube kanáli** knižnice boli v roku 2023 zverejnené videá z výsledkov súťaže *Petržalské súzvuky Ferka Urbánka 2023*, *Výročná správa 2022*, *Deň Zeme*, *Noc literatúry* a video k pilotnému projektu *Planéta 2426*. Videá z podujatí, tvorené fotografiami, boli zverejňované aj na facebookovej stránke knižnice, spolu s pravidelnými fotodokumentáciami zo všetkých podujatí organizovaných pracovníkmi knižnice pre deti, mládež aj dospelých.

Knižnica sa prezentovala aj prostredníctvom **lokálnych médií** – *Petržalské noviny* a *Naša Petržalka*, ako aj v **podcastoch Mestskej časti Bratislava-Petržalka**.

Informácie o jej činnosti sa objavili aj na **kultúrnych portáloch a v online sprievodcoch podujatí** – BKIS, GO

OUT, Kam do mesta, S deťmi, Petržalské mamičky a oteckovia, Infolib, In.Ba či na profiloch **Spolku slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK)** a **Slovenskej asociácie knižníc (SAK)**.

4.3 Tlačové a vizuálne materiály

Knižnica aj v roku 2023 využívala tradičné formy propagácie – **mesačné programy, plagáty, pozvánky a informačné letáky**, ktoré boli pripravované v profesionálnej grafickej úprave.

Tieto materiály slúžili najmä pre návštevníkov pobočiek, školy a komunitných partnerov, čím sa zachoval osobný kontakt s verejnosťou a propagácia knižnice aj mimo online prostredia.

Propagácia knižnice v roku 2023 bola založená na kombinácii online a offline nástrojov.

Knižnica posilnila svoju komunikáciu s verejnosťou, zvýšila frekvenciu zverejňovaných príspevkov a prepojila obsah naprieč platformami – web, Facebook, Instagram a lokálne médiá. Týmto spôsobom systematicky budovala svoju značku, rozširovala povedomie o svojich službách a projektoch a upevňovala pozíciu moderného kultúrneho a komunitného centra Petržalky.

5 ÚTVAR EKONOMIKY, HOSPODÁRENIA A PERSONÁLNEJ PRÁCE

5.1 Plnenie rozpočtu za rok 2023

Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava - Petržalka bol dňa 14. 2. 2023, UMZ č. 28/2023 schválený rozpočet príjmov a výdavkov knižnice na rok 2023 s výhľadom na roky 2023 až 2025. Knižnici boli schválené záväzné ukazovatele v nasledovnom členení a výške.

Tabuľka 17

Vyhodnotenie záväzných ukazovateľov za rok 2023

plnenie v EUR na dve desatinné miesta

číslo programu	názov ukazovateľa	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie k 31. 12. 2023	% plnenia
6.1	Transfer z rozpočtu MČ na prevádzku	776 000	795 770	781 569,22	98,22
6.1	Granty a transfery z iných zdrojov	0	72 858	70 639,01	96,95
6.1	Transfer z rozpočtu MČ na investície	76 062	76 062	62 490,72	82,16
6.1	Bežné výdavky spolu	776 000	868 628	852 208,23	98,12
6.1	– z toho mzdové výdavky	381 211	385 411	385 806,08	100,10
6.1	Kapitálové výdavky	76 062	89 063	75 490,72	84,76
	Príjmy bežné	25 500	116 159	121 250,96	104,38

Transfer z rozpočtu MČ na prevádzku

K 31. 12. 2023 bol knižnici poskytnutý bežný transfer na prevádzku z rozpočtu zriaďovateľa vo výške **795 770 €** a bol k 31. 12. 2023 čerpaný vo výške **781 569,22 €**, čo predstavovalo **98,22 %**.

V 2. polroku 2023 knižnica na základe zvýšenia výdavkov zo zvýšených skutočných príjmov prijala a odviedla na MČ Bratislava-Petržalka a rozpočtovým opatrením navýšila sumu o **4 800 €** nad rámec schváleného rozpočtu. Z preplatkov za dodávku elektrickej energie za rok 2022 bol prijatý dobropis v sume **17,65 €** na pobočke knižnice a zo služieb spojených s užívaním nájomného priestoru bola vrátená suma **2 468,35 €**. Prijaté boli aj finančné prostriedky za vratky - prevod zostatku z depozitného účtu v sume **2 314 €**.

Prijaté finančné prostriedky vo výške **4 800 €** boli vykázané ako príjmová časť rozpočtu a boli použité na zvýšenie výdavkovej časti Z/6/2023 k 30. 11. 2023 na zakúpenie tonerov, kancelárskeho papiera, fólie na obaľovanie kníh, zakladačov a materiálu na archiváciu dokumentov, tlačív a čistiacich a hygienických potrieb. Ďalej na opravy elektroinštalácií a vodoínštalácií, výdavky spojené so sťahovaním a likvidáciou regálov na Medvedovej 21 -Vavilovovej 24, na komunikačnú infraštruktúru a iné.

5.1.1 Príjmy

Príjmy knižnice boli za knižničné služby vo výške 29 952,21 €. Do príjmovej časti rozpočtu sa zapájajú aj príjmy z dobropisov (2 550,15 €), vratiek (2 891,76 €), dotácií / grantu z Fondu na podporu umenia vo výške (tri projekty 2 000, 2 000 a 10 000 €), zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov zo zapojenej dotácie grantu FPU Vavilovova 26 v sume 71 859 €.

Celkové plnenie rozpočtových príjmov organizácie bolo realizované vo výške 121 250,96 €, čo predstavuje 104,4 % plnenia upraveného rozpočtu k 31. 12. 2023.

Tabuľka 18**Príjmy organizácie za rok 2023****Príjmy**

plnenie v EUR na dve desatinné miesta

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia k 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
	41					223	001	...	25 500	25 500	29 952,21	117,45
	41					243		Úroky z tuzemských účtov finančného hospodárenia	0	0	0,00	
	41					292	006	Príjmy z náhrad z poistného plnenia	0	0	0,00	
	41					292	012	Príjmy z dobropisov	0	2 486	2 550,15	102,63
	41					292	017	Príjmy z vratiek	0	2 314	2 891,76	124,96
	11H					312	011	Od ostatných subjektov verejnej správy	0	14 000	14 000,00	100,00
	11H					453		Zostatok prostr.z predch. rokov	0	71 859	71 856,84	99,99
Úhrn									25 500	116 159	121 250,96	104,38

5.1.2 Výdavky

Najvyššie výdavky rozpočtu knižnice sú v hlavných záväzných ukazovateľoch „Mzdy“, rámci ktorého boli čerpané v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 19**Vyhodnotenie osobných výdavkov (platy, odvody a transfery)****Výdavky**

plnenie v EUR na dve desatinné miesta

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	41	08	2	0	5	610		Mzdy, platy, sl. príjmy a ostatné osobné vyrovnania	381 211	385 411	385 806,08	100,10
00601	41	08	2	0	5	620		Poistné a príspevok do poisťovní	135 300	138 100	139 842,43	101,26
00601	41	08	2	0	5	640		Bežné transfery	1 840	2 000	1 999,01	99,99
Úhrn									518 351	525 511	527 647,52	100,41

Tabuľka 20**Vyhodnotenie výdavkov na cestovné náhrady****Výdavky**

plnenie v EUR na dve desatinné miesta

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	41	08	2	0	5	631		Cestovné náhrady	630	630	54,92	8,72
Úhrn									630	630	54,92	8,72

Tabuľka 21**Vyhodnotenie výdavkov na energiu, vodu a komunikácie****Výdavky***plnenie v EUR na dve desatinné miesta*

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	41	08	2	0	5	632		Energia, voda, komunikácie	18 569	18 569	17 072,06	91,94
Úhrn									18 569	18 569	17 072,06	91,94

Tabuľka 22**Vyhodnotenie výdavkov na materiál****Výdavky***plnenie v EUR na dve desatinné miesta*

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	XXX	08	2	0	5	633		Materiál	62 662	127 843	119 326,68	93,34
Úhrn									62 662	127 843	119 326,68	93,34

Tabuľka 23**Vyhodnotenie výdavkov na dopravné****Výdavky***plnenie v EUR na dve desatinné miesta*

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	41	08	2	0	5	634		Dopravné	1 343	2 046	1 380,64	67,48
Úhrn									1 343	2 046	1 380,64	67,48

Tabuľka 24**Vyhodnotenie výdavkov na rutinnú a štandardnú údržbu****Výdavky***plnenie v EUR na dve desatinné miesta*

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	41	08	2	0	5	635		Rutinná a štandardná údržba	6 848	7 445	6 650,80	89,33
Úhrn									6 848	7 445	6 650,80	89,33

Tabuľka 25**Vyhodnotenie výdavkov na nájom****Výdavky**

plnenie v EUR na dve desatinné miesta

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	41	08	2	0	5	636		Nájomné za nájom	88 775	87 770	87 418,65	99,60
Úhrn									88 775	87 770	87 418,65	99,60

Tabuľka 26**Vyhodnotenie výdavkov na služby****Výdavky**

plnenie v EUR na dve desatinné miesta

PROG.	ZD.	OD.	SKUP.	TR.	PODT.	POL.	PODP.	názov	schválený rozpočet 2023	upravený rozpočet 2023	plnenie / čerpanie 31.12.2023	% plnenia 31.12.2023
XXXXX	XXXX	XX	X	X	X	XXX	XXX					
00601	XXX	08	2	0	5	637		Služby	44 133	62 315	58 368,41	93,67
Úhrn									44 133	62 315	58 368,41	93,67

5.1.3 Výdavky kapitálového rozpočtu

V rozpočtovom roku 2023 boli knižnici v rámci schváleného rozpočtu poskytnuté kapitálové transfery vo výške 76 062 €. Suma sa presunula z roku 2022, nakoľko verejné obstarávanie stavebných prác bolo v mesiaci november a s realizáciou stavebných prác na Vavilovovej 26 sa začalo v roku 2023.

V tejto sume boli v pláne zahrnuté finančné výdavky na stavebné práce vo výške 71 062 €, šatníková skriňa vo výške 5 000 €.

Kapitálové výdavky uhradené z FPU boli na položke interiérového vybavenia na nábytkovú zasklenú stenu v hodnote 9 194 €.

Úpravou rozpočtu č. 5/2023 zo dňa 28. 12. 2023 bolo zapojenie dotácie z FPU vo výške 9 537 €.

Na položke prevádzkových strojov, zariadení a techniky sa čerpalo na audiovizuálnu techniku v sume 2 500 € uhradenej z FPU.

Vyúčtovaním a ukončením projektu FPU s názvom „**Rekonštrukcia knižnice Vavilovova 26**“ sa vrátila skutočná, nedočerpaná suma 7 036,56 €, ktorá sa rozdelila v rámci čerpania z bežných výdavkov v sume 5 730,20 € a kapitálových výdavkov v sume 1 306,36 €.

Záver k rozpočtu

Knižnici sa podarilo za rok 2023 naplniť vlastné príjmy za služby vo výške 29 952,21 €, čo je 117,5% čo predstavovalo prekročenie schváleného rozpočtu vlastných príjmov.

Bežné výdavky boli čerpané vo výške 781 569,22 € zo schváleného rozpočtu, čo je 98,2% plnenie. Zapojením sa do grantového systému na schválených žiadosti o poskytnutie dotácií knižnica získala granty v celkovej hodnote 14 000 €.

Z grantových dotácií z predchádzajúceho obdobia bolo do rozpočtu zapojených 71 859 €, z toho čerpaných 71 856,84 €.

V roku 2023 boli úpravou rozpočtu schválené a čerpané kapitálové výdavky v sume 89 063 €.

Nedočerpaný grant z FPU na doplnenie knižného fondu vo výške 2 218 € bol po schválení zriaďovateľom Úpravou č. 1 /2024 prenesený do roku 2024.

5.2 Inventarizácia majetku (účtovné stavy) k 31. 12. 2023

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov Miestnej knižnice Petržalka bola vykonaná v zmysle:

- príkazu riaditeľky č. 4/2023 na vykonanie inventarizácie majetku záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov Miestnej knižnice Petržalka ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky (31. 12. 202) zo dňa 12. 12. 2023
- v nadväznosti na príkaz starostu IRA 2023_08_PRS+P_01+P_02+P_03_2023 a na základe ustanovení 29 a 30 zákona NR SR č. 431 / 2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a čl. 5 ods. 3 písm. f) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom v podmienkach Miestnej knižnice Petržalka

Pre vykonanie inventarizácie boli určené nasledovné komisie:

- Ústredná inventarizačná komisia
- 1. Čiastková inventarizačná komisia pre sklad Lietavská, Ambroseho 4, riaditeľstvo Kutlíkova 17
- 2. Čiastková inventarizačná komisia pre pobočky Prokofievova 5, Rovniankova 3
- 3. Čiastková inventarizačná komisia pre pobočky Vavilovova 24, Vavilovova 26
- 4. Čiastková inventarizačná komisia pre pobočky Haanova 37, Furdekova 1
- 5. Čiastková inventarizačná komisia pre pobočky Lietavská 16, Vyšehradská 27, Turnianska 10
- 6. Čiastková inventarizačná komisia pre dokladovú inventarizáciu
- 7. Čiastková inventarizačná komisia pre inventarizáciu poklade a cenín

Inventarizácii majetku a záväzkov podlieha všetok majetok, ktorý účtovná jednotka vedie vo svojom účtovníctve. Východiskom pre definovanie predmetu inventarizácie je súvaha ako jeden z výkazov účtovnej závierky. Stav majetku záväzkov a pohľadávok spísaný v inventúrnych súpisoch (skutočný stav) – výsledok inventúry sa porovnáva so stavom majetku vykazovaným účtovníctvom (účtovný stav).

Výsledky vyplývajúce z porovnávania skutočného stavu majetku so stavom účtovným

- porovnanie účtovného a fyzického stavu jednotlivých zložiek majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov na základe inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov jednotlivých čiastkových inventarizačných komisií – zistené nedostatky – nezrovnalosti so súpismi majetku na jednotlivých miestach vykonávaných inventúr (podsúvahový účet) – na týchto útvaroch riaditeľstvo, ÚKIF, ÚKIS – pobočky, sklady / okolo 500 položiek
- fyzická inventúra hotovosti v pokladniach a stav cenín – poštových známok. Jej výsledky boli porovnané s účtovníctvom a neboli zistené žiadne rozdiely,
- dlhodobý majetok / odpisy - zistené nezrovnalosti v stave majetku, nezaevidovaný majetok za roky 2016 až 2023 v hodnote 108.914 €,
- reálne zistený rozdiel v účte zaradenia majetku č. 771 1 (drobný hmotný majetok v OTE) bol zistený prebytok v porovnaní s hlavnou knihou za obdobie 12/2023 v hodnote 3.124,77€.

Návrh ÚIK na vysporiadanie inventarizačných rozdielov

- vysporiadanie účtovania odpisov,
- po zabezpečení vysporiadania fyzického stavu jednotlivých zložiek majetku uskutočniť počas roka priebežnú fyzickú inventúru majetku kvôli overeniu výsledkov zjednanej nápravy v evidencii, zabezpečiť doplnenie evidenčných štítkov na majetku,
- pokiaľ vznikla škoda na majetku, zistiť príčinu – škodová alebo vyradňovacia komisia,
- dať na likvidáciu všetok majetok, ktorý mal byť zlikvidovaný v predchádzajúcich obdobiach s upozornením, že bol vyradený v danom roku, ale nebol zlikvidovaný,
- do konca roka 2024 vypracovať smernicu k inventarizácii majetku.

5.3 Rekonštrukcia pobočky Vavilovova 26

V období od **2. novembra 2022 do 29. júna 2023** prebiehala rozsiahla rekonštrukcia jednej z najstarších a najnavštevovanejších pobočiek knižnice – **Vavilovova 26**. Po ukončení prác bola pobočka **slávnostne otvorená 29. júna 2023** a od **3. júla 2023** opäť sprístupnená verejnosti.

Súčasťou obnovy boli **stavebné úpravy a kompletné interiérové vybavenie**, vrátane nového knižničného mobiliára, výpožičného pultu, hudobného štúdia a techniky na premietanie. Rekonštrukcia priniesla aj **nový spoločenský priestor Klub pod terasou** a **znovuobnovené hudobné oddelenie** s možnosťou prezenčných výpožičiek LP a CD nosičov.

S históriou pobočky, priebehom rekonštrukcie a novou vizuálnou identitou oboznámili hostí riaditeľka knižnice **Katarína Bergerová**, autor architektonického riešenia **Martin Hudec, PhD.**, a dizajnér **Martin Mistrík**. Po prezentácii si hostia prezreli nové priestory zrekonštruovanej pobočky.

Oficiálneho otvorenia sa zúčastnili **Róbert Špoták**, riaditeľ Fondu na podporu umenia, **Michala Kozáková**, zástupkyňa starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka, **Jana Slezáková**, riaditeľka Knižnice Staré Mesto, **Daniela Tóthová**, riaditeľka Malokarpatskej knižnice v Pezinku, **Helena Mlejová** v zastúpení riaditeľa Mestskej knižnice v Bratislave a ďalší hostia.

Knižný fond pobočky spolu s časopismi a regionálnou literatúrou tvorí **17 000 knižničných jednotiek** a **39 titulov periodík**.

Projekt rekonštrukcie bol realizovaný **z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia** a s **finančnou podporou mestskej časti Bratislava-Petržalka**.

Rekonštrukcia pobočky Vavilovova 26 predstavuje **významný krok v modernizácii služieb a obnovy infraštruktúry Miestnej knižnice Petržalka**. Projekt ukázal, že aj tradičný knižničný priestor môže byť premenený na **moderné, funkčné a vizuálne príťažlivé prostredie**, ktoré spája kultúrnu, vzdelávaciu a komunitnú funkciu. Pobočka sa po obnove stala **modelovým príkladom verejného priestoru pre komunitné stretávanie, vzdelávanie a voľnočasové aktivity**.

6 ZÁVER

Rok 2023 priniesol Miestnej knižnici Petržalka veľa zmien, výziev aj výsledkov, ktoré zanechali viditeľnú stopu v každodennej práci aj vo vnímaní knižnice ako dôležitého kultúrneho priestoru Petržalky. Napriek náročným okolnostiam sa podarilo udržať stabilný chod všetkých pobočiek, rozvíjať služby pre verejnosť a pokračovať v modernizácii, ktorá prináša nové možnosti pre čitateľov aj zamestnancov.

Najvýznamnejším míľnikom roka bola **rekonštrukcia pobočky Vavilovova 26**, ktorá po rokoch opäť otvorila svoje priestory v úplne novej podobe. Moderný a otvorený interiér, nové technické vybavenie a spoločenský priestor Klub pod terasou vytvorili z pobočky miesto, ktoré spája knižničné služby s kultúrnym a komunitným životom.

Popri prevádzkových zmenách knižnica ďalej rozširovala ponuku kultúrnych, vzdelávacích a komunitných programov, posilnila spoluprácu so školami, inštitúciami a partnermi a reagovala na meniace sa potreby používateľov. Veľký dôraz sa kládol na dostupnosť služieb, digitalizáciu a podporu čítania – od využívania e-kníh až po donášku kníh seniorom.

Tieto kroky potvrdili, že knižnica je nielen miestom pre knihy, ale aj živým priestorom pre ľudí, kde sa stretávajú rôzne generácie, záujmy a skúsenosti. Knižnica sa stala prirodzenou súčasťou verejného života v Petržalke – miestom, ktoré ponúka poznanie, oddych aj inšpiráciu.

Výsledky roku 2023 vytvorili základ pre ďalšie obdobie. Knižnica bude pokračovať v modernizácii služieb, v obnove svojich priestorov a v projektoch, ktoré podporujú čítanie, vzdelávanie a komunitné vzťahy. Cieľom je, aby Miestna knižnica Petržalka zostala otvoreným, dôveryhodným a živým miestom pre všetkých, ktorí v nej hľadajú nielen knihy, ale aj priestor na stretávanie, dialóg a kultúru.

PodĎakovanie patrí všetkým zamestnancom Miestnej knižnice Petržalka za ich odbornosť, nasadenie a zodpovedný prístup, vďaka ktorým knižnica zvládla náročné obdobie a dosiahla kvalitné výsledky.

Ďakujeme aj zriaďovateľovi – Mestskej časti Bratislava-Petržalka, Fondu na podporu umenia, spolupracujúcim organizáciám, školám, partnerom a všetkým, ktorí knižnicu podporujú a pomáhajú jej rozvíjať svoje poslanie.